

Compostare pentru oricine!

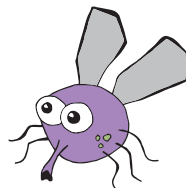
(care are grădină și dorință)

Cum scăpi de deșeurile vegetale și animaliere? Cu ce fertilizezi grădina?

Un răspuns la ambele: compost. Alege metoda potrivită pentru tine!

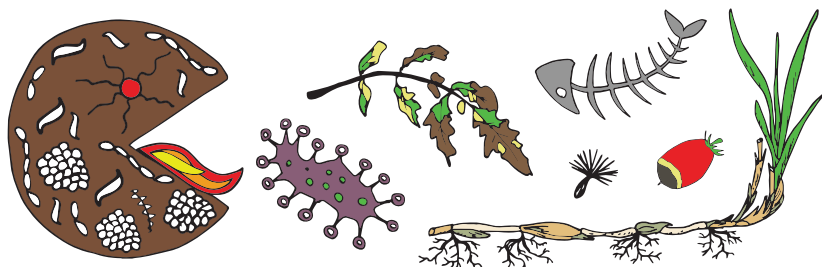
Compost rece / pasiv / "leneș"

- Nu e obligatoriu de amestecat (deși e de dorit).
- Se poate de adăugat "ingrediente" pe parcurs.
- Procesul durează (poate fi și peste un an).
- Nu se distrug garantat semințe de buruieni și patogenii.
- Aici NU PUNEM carne, oase, lactate, grăsimi, fecale.
- Poate atrage muștele, furnicile și rozătoarele.
- Se pierde din masă și nutrienți (dar oricum e mult mai bine decât să nu compostezi).
- Cine "lucrează": bacteriile, ciupercile, râmele, insectele.

Compost fierbinte / rapid / "de 18 zile" / "harnic"

- Dacă ai multe deșeuri vegetale / animaliere (cel puțin 1 m³!)
- Dacă îți dorești un rezultat calitativ și rapid (18 zile - câteva luni).
- Dacă vrei să distrugi definitiv semințe de buruieni și patogenii.
- Dacă vrei să pui în compost carne, oase, lactate, grăsimi, fecale.
- **Dacă ai timp și posibilitate de a amesteca DES movila!**
- Aici "lucrează" omul, bacteriile, temperatura; nu participă deloc râme și insecte.

Ce compostăm?

Un compost reușit se bazează pe raportul "ingredientelor":

Materiale bogate în carbon

"cafenii", uscate, putrezesc încet

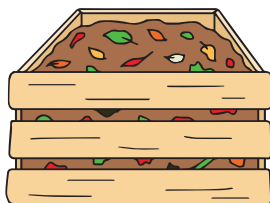
frunze (chiar și de nuc),
paie, iarbă, coceni,
hârtie, rumeguș, carton,
așchii de lemn

Materiale bogate în azot

"verzi", umede, putrezesc rapid

buruieni și lemn verde,
resturi alimentare,
balegă, urină,
gunoi de grajd

"Receta" / combinația recomandată

(depinde cum măsurăm "ingredientele")

După greutate (kg):

1 parte "cafenie"
la 2-3 părți "verzi"

Exemplu:

10 kg

După volum (sac, căldare):

1 parte "verde"
la 2-3 părți "cafenii"

10 kg

10 kg

Alte recomandări

- ✓ Cu cât mai divers - cu atât mai bine!
- ✓ Cu cât mai mărunț - cu atât mai repede se descompune.

N-AU CE CĂUTA ÎN COMPOST:

- ✗ Plastic, metal, sticlă, hârtie lucioasă, dubioasă
- ✗ Țigări, șervețele umede, alte materiale sintetice

Cum facem compost rece / pasiv / "leneș"?

- ✓ Într-o ladă, sau pur și simplu într-o movilă neîngrădită.
- ✓ **Varianta cea mai simplă:** adăugăm tot ce avem, din start sau pe parcurs, fără a ține cont de raport "cafeniu-verde".
- ✓ **Varianta mai eficientă:** clădim straturi a câte 15-20 cm, alternând "ingredientele" "verzi" cu cele "cafenii".
- ✓ La baza grămezii e de dorit să fie un strat de materiale care să permită aerisire și drenaj (coceni, ramuri mici, paie, iarbă uscată).
- ✓ Acoperim movila cu frunze, paie, iarbă uscată (împotriva mirosului și muștelor, pentru păstrarea umidității).

Compostul rece e gata atunci când e omogen, sfărâmicios, de culoare brună, miroase plăcut; părăsit de insecte și răme. Dacă rămân bucăți mari, poate fi cernut. Poate fi folosit și înainte de a fi "gata" (ca mulci).

Recomandări pentru ambele tipuri de compost

Să fie într-un **loc ferit de soare direct și vânt**.

Menținem umiditatea: ar trebui să se stoarcă 1-2 picături dintr-o mână de material compostat. Dacă e mai mult - amestecăm (zvântăm) movila. Dacă e uscat - stropim fără exces.

Nu te descuraja de "probleme" - acestea ajută să înțelegi cum să faci un compost cât mai bun:

- ➔ Se descompune prea încet - umezește, amestecă adăugând "verde". Mărunțește mai bine "ingredientele".
- ➔ Miroase urât, se încălzește prea tare (peste 65°C), apar musculițe - amestecă adăugând „cafeniu” (după necesitate).

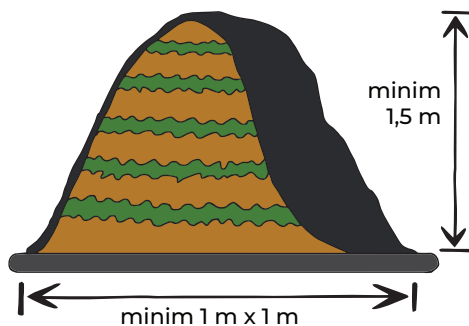

Cum facem compost fierbinte?

- ✓ Nu trebuie o ladă (chiar încurcă). Trebuie spațiu pentru amestecare!
- ✓ Clădește movila în straturi, alternând ingredientele "cafenii" (în straturi mai groase, îndeosebi primul) cu cele "verzi" (în straturi mai subțiri).
- ✓ Volumul movilei: minim 1 m³ (pentru a se încălzi suficient) - de asta e important să ai toate "ingredientele" deja acumulate.
- ✓ Udă movila foarte bine.

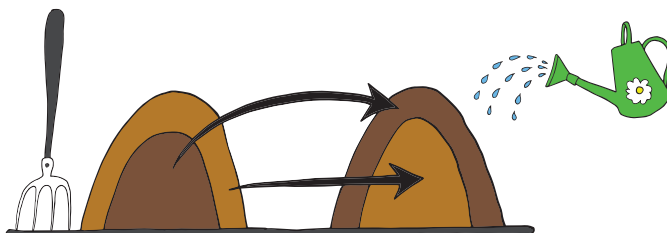
Pentru a grăbi procesul, poți adăuga la mijlocul grămezii un **catalizator**: urzici, un mic animal mort, urină.

În perioada rece sau ploioasă acoperă movila cu ceva (țol, peliculă).

Secretul unui compost fierbinte e **menținerea aerisirii, umidității și temperaturii optime (55-65°C în interiorul movilei)** prin amestecarea cu regularitate (la fiecare 2-3 zile) a movilei (din exterior spre interior și invers), până când compostul este gata.

Chiar dacă nu ții cont de t° și regularitate (dar totuși amesteci câteodată), oricum rezultatul e mai rapid decât la compost rece.

Compostul fierbinte e gata atunci când nu se mai încălzește, e omogen, de culoare brună, și miroase plăcut a pământ negru.